

Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.

Sursoii neînfrunțați nu se primesc.
Manuscrisurile nu se întorc.

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.

Inserate mai primește în Viena
H. Moss, Hasensteiner & Vogler (Otto
Moss), H. Schalk, Alois Herndl, M.
Dukas, A. Oppelk, J. Donnerberg; în
Budapesta: A. V. Goldberger, Eck-
stein Bernat; în Frankfurt: G. L.
Dauhs; în Hamburg: A. Stamer.

Prețurile inserțiilor: o serie
garmond pe o colină 6 cr. și
30 cr. timbra pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a III-a o
seră 16 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în fr. care și
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
a administrațiune, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dăruț în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 211.

Brașov, Vineri, 24 Septembrie (6 Octombrie)

1893.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Octombrie 1893 st. v.
se deschide nou abonament,
la care invităm pe toți amicii și
sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 12 fl.
pe șase luni 6 fl.
pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 40 franci
pe șase luni 20 „
pe trei luni 10 „

Abonamente la numerele cu data
de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 2 fl.
pe șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 8 franci
pe șase luni 4 „

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei”.

Zapisul lui Csaky.

Brașov, 22 Septembrie v.

Mare sgomot au făcut Un-
garii în timpul din urmă cu con-
statarea procurorului Ieszensky, că
acei Români, cari se plâng de asu-
prire și de maghiarisare, posedă trei
mii și câte-va sute de școle popo-
rale cu limba de propunere ro-
mână.

Eată, dicea numitul procuror,
ce neintemeiate sunt invinuirile
Românilor, căci 75% din cele 3700
de școle populare s'au înființat sub
regimul unguresc, dela 1867 în-
coace.

Discursul d-lui Jeszenszky s'a
publicat în mai multe limbi și s'a
răspândit în toate părțile. Străinii,
cari nu cunosc raporturile dela noi,

cetind acele date statistice — des-
pre a cărora esactitate s'ar mai pute
discuta — în forma, în care au fost
aduse, puindu-se în paralelă cu nise
date despre școlile populare din Ro-
mânia, vor fi seduși a crede, că în
adevăr învățământul român are
orecare teren de priinciosă desvol-
tare în statul ungar.

Cel mai bun răspuns la propa-
ganda, ce s'a făcut cu răspân-
direa discursului procurorului din
procesul pentru „Replică” ar fi, să
se traducă în limba germană, fran-
cesă, englesă etc, cea mai nouă or-
dinațiune a ministrului de instruc-
țiune publică Csaky, dela 25 Sep-
temvre a. c., ce am publicat-o în
numărul trecut, și să se trimită
acelora, cari au cetit acel discurs.

Iute s'ar orienta publicul cel
mare europen din amintita ordi-
națiune cu privire la adevărata si-
tuațiune a celor 3700 școle popo-
rale române. Ar vedă dintr'insa clar
și limpede, că după legile și ordina-
țiunile ministeriale existente, pro-
blema principală a tuturor școle-
lor populare din Transilvania și
Ungaria este și rămâne lățirea cunos-
tinței limbei maghiare. Ar vedă că mi-
nistrul nu se îngrijesce nici cât
de puțin de mersul instrucțiunii
în genere în școlile populare nema-
ghiare, ci singura și capitala lui în-
grijire este ca studiul limbei ma-
ghiare să se propună în aceste școle
cu mai mare succes ca până acuma,
ca învățatorii toți să scie bine un-
guresce și cei ce nu sunt destul
de tari în această limbă să fii opriți
dela instrucțiune. Ar vedă mai departe,
că ministrul se plânge, că în 2387
de școle populare limba maghiară
s'a propus fără succes sau nu s'a
propus de loc, că 1601 învățatori
nu-să pregătiți de ajuns din limba
maghiară și că 2894 de indiviți sunt
aplicați la posturi de învățatori fără
diplomă, pentru a căreia dobândire
trebuie să depună un examen spe-
cial din limba maghiară.

Eată dér adevărata iconă a si-

tuatiunii celor 3700 școle populare
române. Menirea lor, după ordina-
țiunea ministrului, este de a cultiva
și propaga înainte de toate cunoscin-
ța limbei maghiare. Tote celelalte sunt
pentru d-lu Csaky cestiuni secun-
dare. Puțin îi pasă, decât școlarii
români vor învăța românesce cum
se cade și-și vor câștiga cunoscin-
țele de lipsă pentru viață, să învețe
numai unguresce bine și atunci e
mulțumit.

Statul nu contribuie nici mă-
car un ban pentru susținerea ce-
lor 3700 școle populare române, de
acesta susținere trebuie să îngrijescă
poporul cu cele mai mari jertfe.
Statul îngrijesce numai de aceea,
ca să se învețe unguresce pe soco-
tela și pe răspunderea susțitorilor
școlilor.

Despre aceea, că după princi-
piile pedagogice este absolut cu ne-
putință să potă progresa cum se
cade instrucțiunea română în șco-
lele elementare, paralelă cu instruc-
țiunea limbei maghiare pretinsă în
măsură tot mai mare de legi și de
ordinațiunile ministeriale, s'au în-
chisă deja actele. D-lu Csaky nu
poate da nimic în favoarea desvol-
tării școlilor noastre, el vine ca
Shyloc și prezintă susțitorilor lor
zapisul, cerându-le să-și plătescă
datoria către limba maghiară.

E vorba ca acuma să se esecu-
teze cu rigore dispozițiunile legii,
art. XVIII din 1879, prin care s'a
impus studiul limbei maghiare în
școlile noastre populare. Poate că d-lu
Csaky prin acesta vră să dovedescă
ce a dăsu Jeszenszky, că Ungaria „nu
asupresce în mod tiranic cultura
poporului român.”

Nu, Dómne feresce, de acuma
incolo va înflori limba română în-
decit și insutit. Nici că se poate
altfel, când toate școlile populare
române vor da esamene strălucite
din limba maghiară.

Aici ne aducem aminte de cu-
vintele, ce le-a pronunțat în dietă
Ludovic Mocsary, când s'a desbă-
tut legea de maghiarisare dela 1879.

El a constatat mai întâi, că ea
stă în directă contradicere cu legea
de naționalitate dela 1868. După
acesta lege adecă nu e de lipsă ca
locuitorii tuturor naționalităților
să-și însușescă limba maghiară, căci
ea prevede, că în afacerile lor pu-
bliche se potă folosi de limba lor
propriă. „Dér”, dise Mocsary, „după
ce veți aduce această nouă lege (dela
1879) veți pute dice: etă acuma are
fiă-care ocaziune de a învăța limba
maghiară, acuma trebuie să scie fiă-
care unguresce, prin urmare nu mai
este de lipsă a se întrebuița la ad-
ministrarea afacerilor publice o altă
limbă decât cea maghiară!”

Așa s'a și întemplat.

Csaky vine acuma și-și presen-
tăză zapisul susțitorilor școlilor
nemaghiare: decât voescu să mai
aibă „școle române” să facă s'nflo-
rescă în ele limba maghiară, în a
căreia cultivare trebuie să emuleze
scolar și învățatori.

Și toate acestea pe socotela și
risicul lor propriu!

Apoi să n'aibă dreptate un J-
szensky când dice, că Ungaria nu
asupresce cultura poporului român?

CRONICA POLITICA

— 23 Septembrie.

Ocupându-se cu noua ordinațiune a
ministrului Csaky „Budapesti Hirlap” dela
4 Octombrie dice între altele: „Ordinați-
unea din Septembrie, care legă de timp
determinat vindecarea leilor, numai în ca-
sul acela poate avé înțeles serios, decât
trecând acest termin, ministrul se va
hotărî nu numai la represalii, ci și la aceea,
că punând în cumpănă interesele statului
pe tărâmul învățământului va valora ese-
cutarea legii sancționate, pe calea revisui-
rei articolului de lege și cu estinderei puterii
statului. Primul interes al statului în
raporturile noastre este, ca să nu fii în țară
școlă și învățator, care nu scie limba sta-
tului. Aceasta este condiția sine qua non a
qualificației învățatorului. Fără de acesta
nici legea de aqi nu va fi executată vre-
odată, nici statul nu și va pute garanta
influența lui îndreptățită asupra creșcere

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Din dojenele cocónei Kaudel cătră bărbatul său.

După Douglas Ferold.

II.

Kaudel a împrumutat unui amic 20 taleri.

Decă 'mi trag bine socotela, Kau-
del, tu ar trebui să fii putredu de bogat.
— Mi-ar plăce să vedă, oine țiar da fie
dozdeci de taleri, când ai ajunge la ne-
voia. Eu sunt acoa, care mă neocăsesu și
mă amărăsu, și tot eu trebuie să privesc
înștită cum arunci tu banii pe ferestră
sau pe ușa. Douzdeci de taleri! Câte nu s'ar
pute face cu atăția bani? Să crești tu, că
banii se găsesc pe stradă? De altmintre-
tu ai fost în viața ta un nebun, și
decă cineva e în nevoie, tu ești cel
dintâi, la care se adrează.

Spune le să via odată la mine!

Nu sunt ei atât de proști? — Ce se
ține de tine, Kaudel, tu gândesc firesc,
toddéna la cei străini. — Sunt mai bine
de trei ani, de când tot dorescu să am o
haină de mătăsu, dér eu potă să aștept
până în vece. Pentru cei dozdeci de ta-
leri aruncați, mi că mi-aș fi putut cum-
păra una, ei dér ție ție indiferentă, cum
sunt eu îmbrăcată.

Totă lumea mă vorbesce, că eu nu mă
îmbrac cum mi s'ar cuveni și cum mi-s'ar
sedé, și lumea are dreptă, dér tu nu-ți bați
oapula cu acesta. Pentru străini ai tu inimă,
numai pentru ai tēi nu, familia ta trebuie
să străbată singură și fără ajutor prin
lume, numai ca domnul tată să-și potă
câștiga renumele de om liberal, marini-
mos. Ah, Kaudel, de mi te-ar cunosce
ómenii, cum te cunosc eu — și aș dori
din tot sufletul să te cunosc — ar afla
cu mirare, că marinitatea ta numai țai
de cei străini o are, ér într'aceea familia
ta trebuie să sufere.

Douzdeci de taleri! Bietele fetițe ar

trebui să aibă pālării noue, de cari au așa
mare lipsă ca și de pânea de toate di-
lele, de unde să le capete însă, asta numai
bunul Dumnezeu o scie, eu nu. Jumătate
din banii aruncați ar fi fost de ajuns
pentru acoperirea acestei lipse urgente, dér
e târziu și bietele fiițe potă să aștepte
după pālării. Firesc, nimic nu e mai na-
tural, decât această, sërmane de ele, încă
aparțin familie tale.

Nu țai am mai spus odată, că Iacob
a aruncat aqi-diminéță cu mingea în geam
și că trebuie să facem geamul și să-l
plătim? Deoparte arunci tu paralele pe
ferestră, de altă parte fiul tău s'arpe o
ferestră, de unde să luăm noi banii pentru
tote aceste? Și geamul spart este ne-
mijlocită lângă patul lui, și bietul băiat,
oare și altfel suferă de plămâni, trebuie să
dormă acuma cu ferestră deschisă, așa că
nici nu m'aș mira, decât din cauza acesta
s'ar prăpădi sërmanul Dér-Dumneșcu scie,
că eu nu potă să fac nimica, și decât va
mori, tu ai să dai sēmă despre ei. Douz-

zeci de taleri! Câte geamuri sparte de fe-
restră s'ar pută repara cu o astfel de
sumă!

Și Marția viitoare trebuie să se reîn-
iască și asigurarea contra focului; dér din
ce? Da, decât tu nu te-ai imbulgi așa di-
cândă cu puterea, ca să dai celui dintâi,
care ție vine în casă ban împrumut, ar fi
ușor a reînoui polița, așa însă e imposibil
și nu ne rămâne alta, decât să privim li-
niștiți, cum ne arde casa de-asupra capu-
lui, și să nu căpătăm nici o para despă-
gubire. Și nicodată nu s'au întemplat atâtea
focuri, ca acuma, căci nu trece o săptămă-
mă, fără să ardă undeva, și de astăzi în-
cepând, nu-mi voiu închide ochii de frică
și grijă. Dér acesta nu te atinge pe tine
Kaudel! Decă numai lumea dice despre
tine, că ești om dărnice și generos, adecă
decă te poți fali înainte ómenilor cu ceea
ce tragi dela gura copiilor tēi, atunci e
bine, familia ta din parte-ți poate să pără
de fôme.

Cât de necesar ar fi fost a merge

generațiunii, spiritului și culturai acesteia. Limba statului este intermediarul între teritoriile de limbă ale țării. Invetătorul, care nu posedă acestu mediu, este isolat de la crî ce funcțiune a statului... Școala va fi numai prima stație în privința acesta. Va trebui să urmeze *biserica, preotul* a cărui chemare, atăt în școală, cât și în comuna parohială, este, să influențeze asupra credincioșilor în sensul însușirii limbii statului. Politica acesta a fostu baza legii, care ordonă cunoscința limbii statului. Așteptăm esecutarea acestei politici, și pretindem d-la guvernă, ca nu numai pe cale administrativă, ci și pe cale legislativă să valoreze această politică pe totă linia — Fără comentariu.

O broșură scrisă de Ștefan Bernat și apărută de curend în Budapesta sub titlul: „Pe pragul schimbărilor”, se ocupă cu corupțiunea parlamentară din Ungaria. Bernat condamnă forțe aspru rolul jucat de unii parlamentari la înființarea mai multor întreprinderi comerciale. Abia mai sunt câți-va deputați, dice Bernat, cari să păstreze tradițiunile mai nobile ale trecutului și cari au rămas credincioși păreri — durere anticuate, — că conceptul mai înalt al datoritelor unui legislator nu numai că-l eschidă de la astfel de întreprinderi, asupra cărora el ca legislator are influință imediată, ci și de la acelea, la cari nu munca lui s'au cunoscinele lui de specialitate, ci numele și influința lui se plătesc, pe cari le aruncă în cumpănă la guvernă ori în parlament în favorul întreprinderii respective. D'ar nu numai în partida guvernamentală, ci și în cea opozițională se află astfel de deputați, er guvernul încă scie să-și tragă folosul s'au. Sinecurele diferitelor întreprinderi și puterea arului în legătură cu influența, ce o eserează guvernul, ca d'atător de funcțiuni, s'au dovedit de indestulătoare, după afirmațiunea autorului, ca să p'ată scuti guvernul de cadere. — Se înțelege, că despre broșura acesta, care desvleșce atăt de necruțătoră corupțiunea, pressa maghiară tace ca pescele.

Din *Lugoșu* primirăm adî, dela d-lu avocat Dr. Ștefan Petrovic, următorea împărțire:

Timișora, în 1 Octombrie n. 1893.

În scopul înființării unui nou jurnal național, un număr de aderenți ai partidului național s'au întrunit aici în Timișora la o conferință confidențială. De la incidentul convocării acestei conferințe s'au ivit creștări speranțe, de o parte, îngrijiri de altă parte în direcțiunea unei eventuale scisiuni în sinul partidului nostru.

În fața acestor false interpretări, conferința n'a aflat de superflu a declara, că de o scisiune în partidul nostru nici vorbă nu p'ate fi, din contră conferința s'a ținut cu scopul de a se îngriji pentru înlocuirea jurnalului „Luminătorul”, care cu finea anului curentă va înceta, prin un alt organ național.

În urma consultărilor încheiate cu rezultatul dorit, jurnalul nou „Dreptatea” se va și înființa aici în Timișora cu prima Ianuarie 1894 st. v. Jurnalul va sta pe baza programului național și va avé de divișă solidaritatea națională.

Deși speranțele, ca și îngrijirile amintite și ivite din incidentul înființării organului publicistic din cestiune, nu au nici un sens.

Din conferința fondatorilor jurnalului „Dreptatea”

Dr. *Alexandru Mocsonyi* mp.

președinte.

Dr. *Ștefan Petrovic* mp.

notar.

Limba română în luptă.

II.

Vorbind mai departe despre limba română în Ungaria, Transilvania, Bucovina și Basarabia, autorul constată, că toamă acuma se află în grea luptă, cea mai grea din tôte luptele, prin câte a trecut, apoi continuă așa:

Lupta, ce a declarat-o aici străinimul limbii române, este o luptă consecventă și organizată, și ea tinde direct la totala esterminare a limbii române, și această n'o d'icem noi, o spun sus și tare străinii, ce ne-au declarat război și ne arată prin fapte.

În aceste țări teritoriul limbii române deja de secol încoetă sau încoetă s'a totu restrins. Și anume, în Ungaria de sud și apus au ocupat din terenul Sârbii și Ungurii, în partea de nord Ungurii, Slovacii și Rutenii. În Bucovina au ocupat terenul Jidano-Nemții, Polonii, Rutenii, strimtorând și eliminând mereu limba română. Societatea cultă aci vorbesce de regulă nemțesoc. Străinii și aici sunt torte violenți în persecutarea limbii române. De curând, ceterăm, că profesorii terorizează pe studenții români să se înscrie pentru limba rutenă**).

În Transilvania teritoriul limbii s'a strimtorat în așa numita Sécuime, unde se află români, cari și-au perdat cu totul limba, d'ar se țin încă de Română, căci nu și-au perdat încă religiunea română, cari însă au trecut la reformați, aceia s'au perdat cu totul.

Asupra stării limbii române și a elementului român în Sécuime s'au publicat anul acesta nisece notițe interesante în „Gazeta Transilvaniei” No. 98 și 99.

Urměză unu estrasă din articolii publicați în acești numeri ai „Gazetei”, după care autorul continuă astfel:

Etă d'ar perirea limbii în Sécuime! În Transilvania limba română face cuoceriri prin enclavele răsărite unguresci. Ungurii se plâng tare prin diaristia lor de

*) După recensământul făcut în Austria la 31 Decembrie 1890, numărul Românilor din Bucovina a scăzut de la 334.4 procente pe mii, care se constatase la recensământul din 1880, la 324.1.

**) A se vedé „Gazeta Bucovinei” No. 40 a. c.

aceste cuoceriri, ei însă le esageréză forțe multă, pentru a-și justifica persecuțiunile contra limbii române și pentru a ațta șovinismul.

Limba română în Transilvania ocupă încetă teren prin comunele și ținuturile săsesoc-germane, această cuocerire însă se întâmplă nu prin desnaționalizare, ci prin eliminare, căci Sașii nu se românizează, ci din cause de sterpicioane dispar, și Români le ocupă locul. Acestu proces de eliminare, ori mai bine disparițiune, este forțe vechiu, și el deja a schimbat cu totul fața unor orașe puternice săsesoc altădată, ca Orăștia, Sassebeșu, Cincu mare, Căhalm și. a. În unele comune, Sașii prevădend, că Români vor să-i majorizeze, au încpută a d'arui averea comunală bisericelor, ca să nu cadă în mâna Românilor.

Între confesiunile profesate de Români dincolo peste munți, confesiunea greco-catolică, s'au mai bine ortodocsă-unită, se pare a resista mai puțin pierderii limbii s'au desnaționalizării; căci etă ce cetim în „Gazeta Transilvaniei” pe baza datelor statistice:

„Maghiarii s'au sporit mai tare la confesiunile romano-catolică și mosaică, er la greco-catolică aproape totă altă 10-lea se mărturisesc a fi Maghiari, pe când la greco-orientali s'au ortodoci, nici măcar 1% n'a câștigat maghiarismul”.

Trebuie însă să observăm, că contingentul la cele 10% 'lu dau de sigură acum deocamdată Rutenii și Slovacii greco-catolici, er Români, care vor să contribuie și ei, sunt numai cei din diecesele Oradiei mari și a Gherlei. În multe locuri în aceste diecese, și mai ales în nefericitul și de Dumneșu părăsitul Maramureș, în bisericile greco-catolice se află deja limba maghiară!

Pe lângă această situațiune deja de multă în luptă pentru existența se adaugă ca culme, puterea statului, care în tôte direcțiunile, pe tôte căile, a pornit războin de esterminare contra limbii. D'ar mai mult, războiul l'a declarat și poporul dominant, care constituindu-se în o ligă culturală (Kulturregylet), a început lupta prin totu felul de mijloce. Și ca să ne putem face o idee de mijlocele și procedurile acestei Lige, vom reproduce simplu câte-va pasaje din raportul secretarului Ligei (Kulturregyletului).

(Urměză aceste date deja cunoscute cetitorilor „Gazetei”).

Liga maghiară însă nu se mărginesc numai aici. Ea și-a însușit chiar o putere de stat, căci aruncă imposite asupra Românilor, pentru-ca să-și mărească fondurile; membri acestei lige inspecteză din propria lor autoritate școlile românesoc, terorizează și denunță ca dușman ai statului pe invetătorii, cari și dau ceva siliță cu limba românească.

Români din Transilvania au și ei o „Asociațiune pentru literatura română și cultura poporului român” întemeiată încă la a. 1861. Activitatea ei însă, din nefericire,

a rămas până astăzi forțe modestă. De atăta timp n'a putut întemeia decât o singură școală de fete, îmbrăcându-și întreg capitalul în *șidirea școlii*.) Apoi și această școală în loc de a se pune în una din părțile espuse, s'a pus din contră la Sibiu, unde elementul român este tare și neamenințat.

Români din Ungaria proprie nu au încă nici o asociatiune de asemenea natură, și nici nu vedem vre-o mișcare în această direcțiune. De unu șir lung de ani se adună contribuiri pentru un fond de teatru. Atăta totu.

În o asemenea stare este forțe naturală, ca limba română să nu p'ată țină peptu de odată și cu puterea statului și cu asociatiuni, cari i-au declarat luptă pe tôte terenurile și cu tôte mijlocele imaginabile.

Limba română în Basarabia până acum s'a esolusă din biserică și din viața publică și totu odată elementul român a fost slabit parte prin amestecare cu elementul slav, parte prin rărare, ridicându-l de prin unele locuri și colonizându-l prin fundul Rusiei. Acum Rusia a început a aplica și mijlocele moderne — școală.

Ținend s'au, că între Besarabia și între ceilalți Români nu este absolutu nici o comunicațiune, că unu zid chinezesc a pus Rusia între noi și ei, că nici unu petec de carte românească nu p'ate p'atrunde la ei; considerand, că clasa mai bună este aproape totă și deplină rusificată, trebuie să soim că nu multă va mai resuna limba românească între Prut și Nistru, și prin acesta s'a perdat aproape a cincea parte din numărul Românilor!

În agoniă se află limba românească pe malurile Adriaticei — la bieții Români istrieni. Puțin într'adeveră au mai rămas, d'ar iubirea frățescă, importanța limbii, ce au păstrat-o în mânia tuturor valurilor ce au trecut peste ei, ne impune mari datorii să-i scapăm de perire!

Limba românească se vorbesce și în Serbia și în Bulgaria. Mulți Români, locuind compact, se află în amândou aceste state. Soim numai, că există, nu soim însă numărul lor, nu soim, decât se înmulțesc ori scad, nu cunoscem viața lor. Nimeni dintre frații lor nu se interesază de ei. Ceea-ce îi pune pe Români din aceste două state în o pozițiune mai bună este fără îndoială atingerea directă ce ei o au cu Români de diocoe de Dunăre, din Bănat și Muntenia. Ceea-cei trebuie limbii române acolo este *școala română*. Și dacă statul român lasă în voia străinilor să-și fao școle, în Serbia și Bulgaria, cari își dătoresc existența prin-

*) Inițiativa privată aici în România este mult mai abilă în această privință. Cu mijloce restrinse, d'ar bine chibzuite, s'au întemeiat o sumă de institute private în cari se prepară mii de elevi și eleve până la cursurile universitare. Români din provinciile subjugate ar p'ate să iee esemplu și să învețe dela cei de aici în această privință.

în v'era viitoare la băi, mai ales pentru biata micuță Carolina, care e atăt de suferitoare. D'ar D'omne feresce! Tu nu gândesci la d'al d'aste și s'ermana copilă va fi silită să rămână acasă cu noi dimpreună. Urmarea va fi, că va căpăta oftica, și eu nu pot să-i ajut. M'am și împrietinită deja cu gândul, că o să pierdem fetița acesta și cătă de ușor am fi putut-o scăpa, firesc atunci n'ar trebui aruncați câte douăzeci de taleri în v'entă, numai ca să ne putem arăta marimoișii față cu străinii.

D'omne iartă-mă, d'ar totu mai rău merge: astă-s'era a trebuit să-mi mănănc pentru întâia dată carnea fără castraveți. D'ar n'ai ce face, caută să-ți tragi dela gură, ca să poți trăi oinstită și nici nu m'ăș plânge, decât din altă parte n'ăș vedé, că ne ruinăm cu forța. Și dacă aș fi numai eu singură, care trebuie să sufer, n'ăș dicea nici un cuvânt, d'ar bieții copii Mariana d'astră trebuia să m'ergă de multă

la dentistul să-și scoată dinții cei strimbi de dinainte, d'ar de unde să luăm bani, ca să plătim pe dentist? T'ată fața drăguței fetițe se schimonosesc prin ainiții acesteia, d'ar n'avem ce face, trebuie să-i lăsăm, căci nu sunt bani pentru dentist. Sunt curiosă, cine o va peți, decât va fi mare. Dacă ar fi căpătat îngrijirea necesară, unu conte încă ar fi putut-o lua, așa însă trebuie să rămână fată bătrână. Și decât noi vom muri, ea va rămâne singură și fără sprijin în lume. Ce-ți pasă însă ție? Nu zaci tu aici ca și unu trunchiu, n'ai inimă și nu ți misoc nici mâna și nici piciorul, — ce-ți pasă ție de copiii tăi?

N'audi cum se lovesc obloanele de p'arete? — N'ai să-mi spui, că ce le lipsesc, căci și eu soiu toamă așa de bine, ca și tine — lipsesoc cărligele. Voiam să trimit astăzi la lăcătuș, d'ar de unde să luăm banii, decât tu arunci câte douăzeci de taleri pe ferestră!

Ah, Dumneșule, și ce de șococ sunt

acuma în casă. Nu-i audi cum umblă? de ar veni numai cătă de mulți, să te scoată de viu din pat.

Să pună o cursă? — Ușor de d'is, acesta și eu o soiu toamă așa de bine, ca și tine, d'ar ca să pui cursă, trebuie să o aibi întâi. Și la așa ceva nici gândi nu ne putem, până ce tu împărțesci câte douăzeci de taleri pe la ortacii tăi.

Pst! Ce fii asta? — N'a fost unu șgomotă jos la scară? Nici nu m'ăș mira, decât ar intra la noi tâlharii, căci prin așa dind'eretă pot veni cu cea mai mare comoditate, țiținele abia se mai țin în lemu și cărligele sunt ruginite de totu; de unde să luăm însă banii pentru țiține și cărlige?

Și în sfirșit necazul meu! Tu scii că eu mor de supărare, decât trebuie să fii mărtoră unei astfel de risipe. Ce-ți pasă însă ție? P'ate încă și-ar plăcé să mor. O, Kaudel, decât mă gândesc la

acesta, aș totu plânge, până nu mi-ar mai rămâne ochii în cap.

„Aior”, — raporteză Kaudel — au învins sentimentele ei, câteva minute a stat liniștită, și timpul acesta l'am folosit între ca să adorm. Ah, ce de supărări și-a făcut ea însași în gând: Haina ei de m'atasa perdată, fetele nu pot căpăta pălării nouș, Iacobu trebuia să m'ar în curent, casa a ars neasigurată, băile au rămas, Mariana a trebuit să se hotărască din cauza dinților strimbi să rămână fată bătrână, șococ amenințau familia în pat, tâlharii au intrat în casă și cocăna Kaudel mur de necaz și supărare — pentru-că eu nefericitul am imprumutat unu amic douăzeci de taleri.

Porumbrelă.

libertății și naționalității, și în Bulgaria care are a-și mulțami viața de mare parte sângelui românesc, drept și omenos este, ca Românii de acolo să-și aibă viața și școala lor.

Dintre Românii ce locuiesc în afară de marginile Daciei, mai mult s'au desprins Românii-macedonenii. Conștiința de naționalitate și iubirea de limbă se deșteaptă și se întăresc și aici din ce în ce. Este cea mai bună speranță, că aici limba română va merge eliminându pe cea greacă, care a pătuns în stuul Românilor și a înghițit cea mai mare parte din ei în decursul secolilor.

SCIRILE ȚILEI.

— 28 Septembrie.

Căsătoria civilă înaintea parlamentului. „Badapesti Hirap“ i se scrie din Viena: „Că să se confirme aici pe deplin scirea, și să se dea în vedere la așternerea și așternerea a proiectului căsătoriei civile, prin ministrul *Wekerle*, care înșă la ună ocaz nu-l va pune spre dezbateri înainte de dezbaterile bugetului. În cea mai bună casă ministrul va așterne proiectul parlamentului în decursul dezbaterii bugetului, decât opoziția îl va ține mai tare pentru întârziere.“ — *Vedem!*

—x—

Răspunsurile monarhului și dieta. *Aschbacher* (Joi) se încep dezbaterile în dieta împotriva celor două petiții ale clubului celor independenți din Budapesta cu privire la răspunsurile prea înalte din *Bozoky* și *Gyus*. Foile unghurești spun, că discuțiunea asupra acestei chestiuni, probabil, că se va sfârși Sâmbătă.

—x—

Minciuni prospete. Lui „Badapesti Hirap“ i se scrie din partea unui clasic minciunier, că în comitatul Albei inferioare „copii valahi“ agită poporul în măsură de mare, încât atacă în locuri desolate pe Maghiari. Despre preotul român *Vlasc* din *Săcagul de Câmpia* dăce, că a oprit pe ună cruce cu inscripția maghiară în discuțiunea asupra acestei comunități. „Papa valah“, dăce corespondentul numit *fi*, „era așa de turbat, încât numai în forța brutală l'au putut înfrâna.“ — *Vedem* și aceste minciuni miserabile, ca cele din *Poiana de Arieș*.

—x—

Procesul de presă. Procuratura regală din Seghediu a pornit procesul de presă contra organului radical sârbesc *Zvezda* pentru un articol apărut în nr. 121 sub titlul „Naționalități ingrate“.

—x—

D-l Edmund Mauthner, șeful renumitului deposit de semințe, s'a reîntors de la America, unde a petrecut o vreme. A vizitat ferme și grădini renumite, câștigând multe și diferite experiențe din horticoltură, a căror publicare va avea cu mare interes de cercurile economice. După cum auzim, va ține conferințe publice despre observările sale câștigate în America. La reîntoarcerea sa în Europa a vizitat și țările unde progresul în agricultura se află pe un nivel înalt, precum Holanda, vestită pentru cultivarea florilor, unde a cumpărat în cantitate mare de rădăcini de cele mai frumoase hyacinte și tulipane.

—x—

Cunună. D-l Romul Verzea, olandez absolut, și d-șora Octavia N. Chioră, au născut cunună lor, ce se va sărbători în 26 Septembrie st. v., în orașul gr. or. din Cioculata. — Sincerile felicitări părinților și tinerilor.

—x—

Concert militar. Daminecă, în 8 l. se va da în sala Hotelului Central Nr. 1, după o pauză îndelungată, și un concert de orchestră a regimentului Nr. 82 din Budapesta. Programul concertului va fi foarte variat. Amintim numai „Fantasia“ cea mare de la opera „Lohengrin“ de R. Wagner și simfonialul „Musikalischer Streifzug“ de *Högel*, asupra tuturor operetelor lui

Strauss. Proprietarii hotelului Francisc Ludvig și fiul Victor, cari conduc tot odată și restaurațiunea. se vor niși prin servirea de mâncări și beuturi bune a recâștiga renumele vechiu al casei lor. În ceputul 1/28. Entrée 30 cr.

Causa școlilor din Calbor și Boholțiu.

Dela un sincer părtinitor al învățământului nostru românesc primim următorul raport cu privire la cauza școlilor din Calbor (protopopiat Agnitei) și Boholțiu. Etă-lă:

Onorată Redacțiune!

În rândurile publicate deja în prețuita „Gazetă“ în Mai a. c. s'a promis revenirea asupra stărei școlilor din comunele curate românești *Calbor* și *Boholțiu*. Deci îmi țin de sântă datorință a descoperi onorabilului public român purul adevăr despre detestabila stare, în care se află aceste comune cu școlile și bisericile lor.

Comuna *Calbor*, care numără până la 1000 suflete Români gr. or. și gr. cat. și ună jidană, și are 120—150 copii obligați la școală, are două biserici: una unită, mai vechiă, bine conservată, și una neunită de pe la începutul secolului prezentă zidită, corăspundătoare și frumoasă; ea poate servi spre onoare celor ce au zidit-o pe acele timpuri sau multă mai grele, ca aici.

Edificiul școlii a fost tot de strămoși zidit, care deși nu corespunde timpului de azi, totuși în spațiu, — conservându-l cu reparația, — putea adăposti toți pruncii obligați la școală; căci înainte de anul 1870 fugeau doi învățători cu elevi deosebiți în acel edificiu.

Azi, în timpul cultivei înaintate, această comună n'are edificiu de școală de loc, și-și ține, proforma, școala în câte-o casă închiriată pe an, unde abia s'ar putea adăposti și instrui 40—50 de copii după cuviință; căci administrația iscarotă, în loc de a repara edificiuul vechiu, l'a dărâmat deja de vre-o 6—8 ani, esolamându: „pe acesta să-l vedă jos, și apoi sunt liniștit, că cel nou îndată va fi.“

Dărâșă comuna a făcut deja circa 50 de mii de cărămidă, care azi se preface în ceea ce a fost, — în lut, — și pețra se folosește de comunele învecinate, totuși nici măcar începutul celei nouă nu se ivesc, ba nici speranță nu e.

Și pentru ce acesta, când locuitorii acestei comune, în cești doi ani din urmă au încasat numai pentru vin anual dela 15—20 de mii florini, și pe lângă acesta, ca omenii tare muncitori și foarte păstrători, — fără cultură câtă de primitivă fiind, — într-o toată se supun necondiționat religiozității? Pentru-că — voi spune — comuna acesta dela 1870 încoco a fost bine-cuvântată, — s'au viceversa — de Dumneșcu, să aibă un păstoriu gr. or., care nimic altceva n'a considerat și nu consideră, decât punga și interesele sale pur familiare.

Cu învățământul stăm cum se va arăta:

Până pe la anul 1883—1884 ținea comuna învățătorul provisoriu cu lăfa de 60—100 fl. Învățământul îl puteam socoti: 20—50% scolarilor de cetățu și scrisu. De atunci s'a ridicat salariul la 250 fl. și s'a ales învățătorul definitiv ultimul, care fusese provisoriu, și care este și azi în funcțiune. Cu dreptul potă dăce, că e unul dintre cei mai calificați dascăli din protopopatul Agnitei, dăr învățământul îl poți socoti azi între 10—25% subtrăgându pe cei ce au mers numai, ca să vadă ce fel de bidigană e școala?

Aici se naște întrebarea, că cine poartă vina, că învățământul, — cel puțin cu acei copii, cari cercetă școala din dragoste, — stă așa de inferior? Învățătorul va răspunde: „Eu mi-am făcut datorința; directorul locală popa, — afirmativ la răspunsul dascălului, — va dăce: „eu încă mi-am făcut-o pe a mea; protopopul va dăce: „eu nu am primit relații despre starea lucrului.“

Eu înșă neîntrând în mici detalii

diou: Învățătorul este vinovat cu nemustrarea conștiinței proprii, căci trebuia să facă sporiu cel puțin cu copiii, cari au cercetat școala din atragere oătră ea; directorul, popa, este mai rău vinovat, că n'a cercetat școala și pe învățător că o face, în toți anii de atâtea ori barem, de câte-ori nu a cercetat crășma jidanului într-ună pătrară de an, socotindu-i numai o vizită la dă; protopopul este și mai vinovat, căci dela anul 1887 începând a asistat la toate esamenele și în fața a câte 15—25 de copii — din 150 copii de școală, — s'a convinsu faptic de starea regretabilă, ba în 3—4 rânduri una după alta s'a informat însuși protocolarminte, despre reul cel mare. Așadără comparațiune deplină. Dăr se va mai pută dăce, că s'au așternut acele protocoale regretabile prea Venerabilului Consistoriu, care n'a făcut dispozițiuni, — ceea ce decât ar deveni credibil, s'ar afla totodată și necesitatea formării unui al patrulea grad de comparațiune. Acestea le dăce cu sufletu liniștit, și cine se va afla alterat pe nedreptul, poftescă să se desvinovătescă.

(Va urma.)

Un act de binefacere:

„Gazeta Bucovinei“ publică în fruntea numărului ei din urmă un articol în care aduce laude meritate venerabilului pr. presbiter Vasile Cocărlă, care a făcut o donațiune însemnată pentru scopuri publice naționale românești. Luăm cu plăcere act despre această faptă nobilă, lăsându să urmeze aici următorul:

Procesul verbal

din ședința comitetului „Școala română“ ținută în 23 August (4 Septembrie) 1893.

Prezenți: Toți membrii și ca oșpe d-l protopresviter Samuil Piotroschi.

Vice-președintele: „Chiamați fiind de protopresviterul d-l Vasile Cocărlă, ca să-l vizitam la Solca, unde se află spre restaurarea săvătății sale, am plecat luni în 16/28 August a. c. dimpreună cu membrul comitetului, d-l adianot Epaminonda Voronca prin Rădăuț, unde ni s'a asociat d-l adiunct Emilian Isopescu, la Solca, unde am fost binevenți de către d-l protopresviter V. Cocărlă. Nesimțindu-se P. O. Sa în puteri, ni-a comunicat, că avându totă încrederea în comitetul societății „Școala română“, vră să predee întreaga sumă, juruită acestei instituțiuni filantropice, în mâinile comitetului actual, drept ai căreia reprezentanți ne-am înfățișat noi.

Primind deja în două rânduri suma de 2000 fl., pe care am înmănat-o casariului societății, d-lui A. Dașchevici, P. C. Sa ne predă în cărțile de ale casei parsimoniale din Cernăuț, suma de 18.067 fl., la un loc suma de 20.067 fl. v. a. Această sumă enormă pentru împrejurările noastre de azi, este menită să formeze baza pentru un internat, în care să aște adăpostă studenții români, cari frecuentă gimnasiul din Suceava, aflându aici cu, ba chiar și fără plată, cortelul, victu și privighierea recerută.

Administrarea acestei sume o predă Venerabilitatea Sa comitetului societății „Școala română“ în Suceava, și rezervă înșă numai câtă dreptul usufructului pe timpul vieții sale.

Pentru scopurile viitorului internat ne împuternicesc Părintele V. Cocărlă, să finalizăm negocierile privitoare la cumpărarea tuturor realităților, așa numite ale lui Volcinschi, cari se află de prezent în posesiunea d-lui proprietar mare din Stroeșci, Gheorghe cav. de Popoviciu, și anume, cu suma de 13.000 fl. v. a., să reparăm și să adaptăm edificiuile de pe acele realități și să le închiriam, până-ce se vor afla vrednici imitatori ai Prea Venerabilității Sale, care vor strînge un fond atât de mare, ca să potă înființa un internat pe-o basă solidă.

Predându-ne suma numită, fața Prea Cuverniei Sale s'a înveselit și surizându ni-a comunicat: „Mi i ușor la inimă, ca și când mi-aș fi înzestrat copiii.“

Multe virtuți eroice am văzut, am

fost prezenti când bravii noștri Români și-au versat sângele pentru țară și împărat, ca să se despărtescă înșă cineva în viața de întreaga sa avere, depuindu-o pe un altariu sfânt, precum este acel al „Școlii române“, ast-feliu de natură eroică nu am văzut încă.

Depunem această sumă în mâinile casariului societății și rugăm pe comitetul de-a lua act despre primirea sumei de 20.067 fl. v. a., și a o întrebuița conform îndegărilor marinosului filantrop, care a urmat cuvintelor Mântuitorului: „Devoesci să fi deseversită, mergi, vindeți averile tale și le dă săracilor, și vei ave comoră în ceriu; și vin'o urmăz mic“. Mat. cap. 19. v. 21.

Profesorul d-l V. Bumbaou, seniorul comitetului societății „Școala română“, și prietini din pruncie al marinosului filantrop, face următoarea propunere:

Comitetul societății „Școala română“ primesc din administrare și posesiune suma depusă din partea Prea Venerabilului domn Vasile Cocărlă, promițându și obligându-se de-a satisface tuturor dorințelor exprimate din partea P. C. Sale, cât și ale acelora, cari se vor ivi în viitor. Societatea „Școala română“ i-a asupră-și chivernisirea conștiințoasă a averi depuse în mâinile ei și a o fructifica ast-feliu, încât să o potă întrebuița în scurtă timp pentru acel scop, pentru care este menită. Internatul, care se va deschide la timpul său, va purta numele urătorului, numele „Internatul protopresviterului Vasile Cocărlă“. Această propunere se primesc unanimă.

Spre a arăta atât sentimentul și toată dorința exprimate, eră mai ales spre a mulțami generosului bărbat pentru încrederea, ce-o are în comitetul actual al societății „Școala română“, cât și spre a manifesta devoțiunea tuturor celor tineri studenți, cari vor ave la timpul său parte de instituțiunea Prea Venerabilității Sale, d-l V. Bumbaou propune mai departe, ca membrii comitetului, încântați de atâtea impresii mărețe, sculându-se să ureze multă prețuitului bărbat mult ani. Sub o emoțiune generală se corespunde și acestei propuneri.

Spre a demonstra, că Românii pricep a fi mulțamitori, membrul comitetului S., Fl. Marian, propune, ca procesul verbal al acestei ședințe, care cu greu va afla séménu, să se publice în „Gazeta Bucovinei“, din care îl vor reproduce toate gazetele, cari ne sunt binevoitoare.

Fiind spiritele mișcate, se suspendă tratarea tuturor celorlalte agende pentru ședința memorabilă din 23 August 1893.

Suceava, în 23 August (4 Sept. 1893)

D. Costin m. p., C. Cosovici m. p., Dr. V. Tarnavski m. p., E. Ciuntuleac m. p., G. Buliga m. p., V. Bumbacu m. p., St. Stefnareacu m. p., S. Fl. Marian m. p., Dr. A. Dașchevici m. p., L. Vician m. p., E. Voronca m. p., A., Pașcan m. p.

DIVERSE.

Numirea banilor. Cuvântul „franc“ este numire națională, dându-se acestu nume livre încă în revoluțiune; „sou“ l'ă este abreviațiunea latinescului „solidus“. „Lira“ italiană încă se derivă dela libra latinescă. „Peseta“ spaniolă înșamnă ună ce măsurată, er portugezul „reis“ banu regal. „Rubla“ rusescă are înțelesul cuvântului „tăiat“, fiind-că mai de multă se tăia din bară de argint; „kopek“ ulu nu înșamnă alt ceva decât lance, de ore-ce icona Turului se desemna pe monetele de bani cu lancea. „Sterling“ ulu engies înșamnă „oriental“, fiind-că Richard I. l'a adus din Orient; „schilling“ se derivă dela cuvântul latin „solidus“, er numirea de „guinea“, de acolo, că banii se băteau din aurul scos din minele Guinei. „Penny“ dimpreună cu nemțescul „pfenning“ este în legătură cu cuvântul penn (zalog), „dollar“ ulu cu talerul, dinarul sârbesc se derivă dela denarul Romanilor, er „piastrel“ turcesc dela italianul piastro.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Septembrie 1893.

Renta ung. de aur 4%	116.30
Renta de corone ung. 4%	93.80
Impr. cáil. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.50
" " " " argint 4 1/2%	100.—
Oblig. " " " de ost. I. emis.	122.—
Bonuri rurale ungare.	94.65
" " croate-slavone.	98.75
Imprum. ung. cu premii.	150.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin.	141.50
Renta de hârtie austr.	96.90
" " argint "	96.65
" " aur "	119.40
Losuri din 1860	144.70
Acții de-ale Băncii austro-ungar.	997.—
" " " ung. de credit.	410.—
" " " austr. de credit.	335.—
Napoleonori	10.04
Mărci imp. germ.	62.10
London (lire sterlinge).	126.30
Rente de corone austr.	50.07 1/2

Bursa din București

din 27 Septembrie n. 1893.

Valori	o/o	Cumpet.
Rentă română perpetuă 1875	5 1/2	101.—
Renta română amortisabilă	5 1/2	95. 3/4
dtdo	4 1/2	81.—
Renta rom. (rurale convertite)	6 1/2	101.—
Oblig. de stat C. F. Române	6 1/2	—
idem	4 1/2	—
Imprumutul Openheim 1866	8 1/2	—
Imprumutul Oraș. București	5 1/2	—
idem	5 1/2	89. 1/4
idem	5 1/2	90. 1/2
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—
Credit fonciar rural	7 1/2	—
idem	5 1/2	95.—
Credit Fonc. Urb. din București	7 1/2	102.—
idem	6 1/2	101.—
idem	5 1/2	89. 3/4
Credit Fonc. Urban din Iași	5 1/2	78. 1/2
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	276.—
	V. N.	—
Banca Naț. ult. div. 84.45	500	—
Dacia-România ult. div. 85 lei	200	450.—
Naționala de asig. ult. div. 86 lei	200	—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.—	500	—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 90	250	—
Soc. Rom. de Hârtie ult. 00	100	—
Soc. de Reas. ult. div. 16 l. aur	200	—
Societ. de Constr. ult. div.	—	—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—
20 franci aur	—	20.04
Banca Naț. a României	—	—
Scompt.	6 1/2	—
Avansuri pe efecte	7 1/2	—
vansuri pe Lingouri	6 1/2	—

Tergulul de rimători din Steinbruch.

La 25 Septembrie n. 1893

Starea rimătorilor a fost de 182,800 capete, la 26 Sept. au intrat 3642 capete și au eșit 1395, rămânând la 27 Sept. un număr de 185,047 capete. — Se notează marfa: *ungurească veche*, grea dela — cr. până la — cr. marfă *ungurească tinere* grea dela 43 — cr. până la 43 1/2 cr., de mijloc dela 43 1/2 cr. până la 45 cr. ușoră dela 46 cr. până la 43.— cr. Marfă *țerănească* grea dela 42.— până la 43 — cr. de mijloc dela 43.— cr. până la 45.— cr. ușoră dela 46.— cr. până la 47.— cr. — Marfă de România *Bákony* de grea dela — cr. până la — cr. transito mijloc grea dela — cr. până la — cr. însă transito ușoră dela — cr. până la — cr. transito dtdo țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijloc grea dela — cr. până la — cr. Marfă *sărbăcescă* grea dela 42.— cr. până la 43.— cr. Transito, mijloc grea dela 41.— cr. până la 42 — cr. transito ușoră de la 40.— cr. până la 41. 1/2 cr. — Porcii îngrășați de un an dela — cr. până la — cr., îngrășați cu cucuruz dela — cr. până la — cr. Cântăriți la gară cu 4 — cr. până la — cr., îngrășați cu ghindă dela.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta
Trenul mixt: 5 ore 10 min. dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
Trenul de persoane: 7 ore 43 min. seara.
 2. Dela Brașov la București:
Trenul accel.: 5 ore 15 minute dim.
Trenul mixt: 11 ore înainte de am.
Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.
 3. Dela Brașov la Zărnești:
Trenul mixt: 9 ore 5 min. dimineața.
Trenul mixt: 3 ore 16 min. după am.
Trenul mixt: — ore — min. seara.
- Dela Brașov la Ch.-Ogorheiu.
Trenul de persoane: 5 ore 46 min. dim.
Trenul mixt: 8 ore 50 minute a. m.
Trenul mixt: 3 ore 10 min. după am.

Cursul pieței Brașov.

Din 5 Septembrie 1893.

Banote rom. Cump.	9.98	Vend.	10.02
Argint român.	9.90	"	9.95
Napoleon-d'ori	10.—	"	10.03
Galbeni	5.70	"	5.75
Ruble rusești	1.62	"	—
Mărci germane	—	"	—
Lire turcești	—	"	—
Soris. fonc. „Albina” 6%	—	"	—
" " " 5%	101.—	"	102.50

Nr. —1893. 11367

Concursu.

In revierul Zărnesci-Brană, cercul Zărnesci, este de a se ocupa postul unui pădurar diplomat de prima clasă, cu o leafă de 266 fl, îmbrăcăminte oficiosă și deputat de lemne.

Reflectanții au de a-și așterne petițiunile, provădute cu atestatul de botez, cu testimoniile de școlă, cu atestatul de moralitate estradat de oătră autoritatea în raionul cărei respectivii au locuit în timpul din urmă, și în fine cu documentele asupra unui serviciu militar prestat, precum și asupra esamenului pentru personalul de pădurărit depus la o autoritate maghiară — cel mult până în 18 a. l. c. acestui magistrat.

Peteuții nu au de a avea starea sub 24 și 40 ani, sunt obligati de a cunoaște cele 3 limbi ale patriei și de a scrie nemțesce.

Brașov, 30 Septembrie 1893.

246,1—1 **Magistratul orașenesc.**

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 27 Septembrie st. n. 1893

Măsura sau greutatea	Calitatea.	Valuta austriacă.	
		fl.	cr.
1 H. - L.	cel mai frumos	6	30
"	Grâu mijlociu	5	60
"	mai slab	5	—
"	Grâu mestecat	4	—
"	frumosă	3	70
"	mijlocie	3	50
"	Orză frumosă	3	80
"	mijlociu	3	40
"	Ovășă frumosă	2	50
"	mijlociu	—	—
"	Cucuruz	4	20
"	Mălai	3	60
"	Mazăre	7	50
"	Linte	13	—
"	Fasole	3	50
"	Sămēnță de in	—	—
"	Sămēnță de cânepă	4	—
"	Cartofi	1	40
"	Măzărice	—	—
1 kil.	Carnea de vită	—	52
"	Carnea de porc	—	48
"	Carnea de berbec	—	30
100 kil.	Seu de vită prospăt	23	—
	Seu de vită topit	33	—

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu, și în tutungeira I. Gross.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:
Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 ore 25 minute seara.
2. Dela București la Brașov:
Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul mixt: 7 ore 1 minute seara.
Trenul accel.: 10 ore 17 minute seara.
3. Dela Zărnești la Brașov.
Trenul mixt: 6 ore 10 min. dimineața.
Trenul mixt: 1 ora 14 min. după am.
Trenul mixt: — ore — min. seara.
4. Dela Ch.-Ogorheiu la Brașov.
Trenul de persoane: 8 ore 18 min. dim.
Trenul mixt: 1 ora 49 min. după am.
Trenul mixt: 6 ore 56 min. seara.

Sz. 4200—1893. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Nenciu I. Anna végrehajtónak Turcu Niculae végrehajtást szenvedő elleni 500 tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék zernesti kir. járásbírósig) területén levő Zernest község határára fekvő, a zernesti 1133. sz. tdkjvben felvett 267 hrsz. ingatlanra 1120 frtban, a 268 hrsz. ingatlanra 1 frtban, ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a legnebb megjelölt ingatlanok az **1893 évi october hó 14-ik napján d. e. 8 órakor** a Zernest község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megjelölt kikiáltási áron alól is eladatni fognak

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy az 1881: LX. törv. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881: LX. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igümin. rend. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz 170. §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényát szolgáltatni.

Kelt Brassóban, 1893 évi Május hó 15 ik napján.

245,1—1

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság

ANUNȚU.

Subsemnatul mǎestru Croitoru încunoscintezǎ Onor. publicu, cǎ **sǎ-a strǎmutatú**

Atelierulú seú de Croitoria
totú in strada Orfanilorú (ulița Scheilorú) Nr. 29.

(In casele dómnei Eufrosina Ioan G. Ioan.)

Cu acéstǎ ocaziune facú cunoscutú On. mei clientú, cǎ mi-am asortatú atelierulú meú de croitoria cu tot-feliulú de mostre, **pentru haine bǎrbătești, din materiile cele mai solide și moderne pentru sesonulú de tómnǎ și de iarnǎ.**

În speranță, cǎ On. publicu și On. mei clientú mē vorú cerceta și in viitorú cu orǎ-ce comande, ce se ține de branșa croitoriei, sunt cu deosebitǎ stimǎ

THEODOR PLOSCA,
mǎestru croitoru.

3—3

INSTITUTUL DE CREDITU ȘI DE ECONOMII
la posta Nr. 505.
„ALBINA”
FILIALA BRAȘOVU,
Giro-Conto la banca Austro-Ungar.

primesce depunerú spre fructificare pe lângǎ 4 1/2 % și plătesce însași darea de venitú pentru ele.

Escompteazǎ cambii cu interese dela 5 1/2 în sus;
Acordǎ împrumuturi pe ipotece, până la jumátate a valórei lorú **cu 6%;**

Lombardeazǎ efecte și monete, acordândú 85% din valórea de curs, și

Giuaerii și mǎrfuri acordandú 2/3—3/4 a valórei lorú ca împrumutú, cu procente dela 5 1/2 în sus,

Cumperǎ și vinde efecte. Valute și devise cótate la bursele din Budapesta, Viena și București dupǎ cursulú qilei, recomandândú mai alesú pentru plasári de capitali diferitele efecte române, cari pe lângǎ cea mai mare asigurantǎ ofer unú produsú de peste 5%, și cari se aflǎ totdeauna de vëndare la cassa institutului in Brașovú;

Efectuesce sub cele mai ieftine condițiuni plăți și încassári și elibereazǎ asemnate asupra tuturorú piețelorú, mai ales din România;

Rescumperǎ fǎrǎ nici o detragere cupóne, le escompteazǎ naintea scadenței lorú și cumperǎ cu cele mai bune prețuri cupóne dela efecte române;

Ingrigesce in comisiune orú și ce transacția ajutatǎ fiindú de legăturile ce le întreține cu firme de rangul primú in Budapesta, Viena și București, de a putea servi clientelei sale in celú mai culant și folositorú modú;

Dǎ cu chiria magazine și locuri de depou pe teritoriulú seu alăturiu ou gara reg. ung. de stat și legatú cu acéstǎ cu douǎ cǎli ferate, Strada Gării Nro 45, și in fine

Face asigurári asupra vieței omului, ca reprezentanță a societății de asigurare „EQUITABLE” din New-York, dupǎ condițiunile avantajóse ale acestei societăți, in tóte combinațiunile.

Biroul: piața, tîrgulú botelorú Nr. 22. etagiulú I.

Óre de oficiu: 1/28—1/22, óre de cassǎ: 8—1.

Anunciuri

(insertiuni și reclame)

Suntú a se adresa subscri-sei administrațiunii. In casulú publicării unui anunciu mai

mult de odatǎ se face scđmēntú, care cresce cu cǎl publicarea se face mai multe-ori.

Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI”